

Janina Kancewicz-Hoffmanowa

Nad tekstem "Lalki", Józef Bachórz, "Prace Polonistyczne" Seria XLI (1986): [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/1 (103), 207

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BACHÓRZ Józef: Nad tekstem "Lalki". "Prace Polonistyczne".
S. XLI: 1985 (wyd. 1986), s. 311-329.

Autor zajmuje się badaniami nad kształtowaniem się tekstu "Lalki" na podstawie rękopisu, pierwodruku publikowanego w odcinkach w "Kurierze Codziennym" i pierwszego wydania książkowego z 1890 r. Omawia różnice między wydaniem książkowym a pierwodrukiem. Obejmują one zmiany autorskie, ingerencje cenzury, a także drobne zmiany dokonane przez wydawcę. W dalszej części artykułu autor interpretuje te zmiany, które dotyczą "realiów powieściowych i faktury ideowej »Lalki«". Są to przede wszystkim liczne skreślenia cenzury dotyczące spraw politycznych. Następnie charakteryzuje zmiany dokonane najprawdopodobniej przez Prusa i zaleca uwzględnienie tych zmian we współczesnych wydaniach "Lalki". Proponuje przygotowanie, na stulecie powstania "Lalki", naukowej edycji powieści.

BP/103/5

J.K.-H.

BACHTIN Michaił: Estetyka twórczości słownej. Tłum.:
D. Ulicka. Oprac. i wstęp: E. Czaplejewicz. Warszawa
1986, PIW, ss. 576, zł 400,- B-ka Krytyki Współczesnej.

Polskie wydanie "Estetyki twórczości słownej" zgodne jest z radzieckim - opuszczono jedynie aneks zawierający notatki z wykładu Bachtina o Wiaczesławie Iwanowie. Książka jest rodzajem szkicownika filozoficznego i artystycznego. Składają się na nią teksty Bachtina z różnych okresów - od początków twórczości w 1919 roku do roku 1974. W większości nie ukazały się one za życia autora i nawet intencjonalnie nie były pisane z myślą o druku - są to robocze notatki własne, pomysły czy konспекty większych prac, odrzucone wersje tekstów, niedokończone prace. Niektóre w ogóle po raz pierwszy ukazały się dopiero w tym zbiorze.

BP/103/6

J.W.